

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет психології та соціальної роботи

Кафедра соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

Майя Ніколаєва 2025 р.

**ПРОГРАМА
КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

Соціальні послуги. Організація надання соціальних послуг

Рівень вищої освіти: **освіта дорослих (післядипломна освіта)**

Галузь знань: **I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**

Спеціальність: **110 Соціальна робота та консультування**

ОНУ
2025

Програма підвищення кваліфікації «Соціальні послуги. Організація надання соціальних послуг». Одеса: ОНУ, 2025. 9 с.

Розробники:

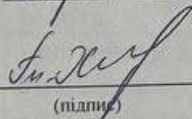
Ірина СИДУН, канд. іст. наук, доцент кафедри соціальної роботи

Катерина КУЛАВА, доктор філософії з соціальної роботи, доцент кафедри соціальної роботи;

Програма затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 2 від "29" вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ХЛІВНЮК

Програма затверджена на засіданні Вченої ради факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 2 від "29" листопада 2025 р.

Голова вченої ради

(підпис)

Лариса ДУНАЄВА

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. Опис програми

Обсяг програми	60 год / 2 кредитів ЄКТС Програма підвищення кваліфікації передбачає такі форми роботи: лекції (10 год.), практичні заняття (10 год.), самостійна робота (40 годин), атестація у вигляді заліку (4 години) відповідно для очної / дистанційної / змішаної форм навчання.
Форма підвищення кваліфікації	Очна / дистанційна / змішана
Мета	Мета курсу підвищення кваліфікації фахівців соціальної сфери полягає у покращенні професійної компетентності слухачів щодо здатності якісно організовувати підтримку вразливих груп населення, аналізу потреб отримувачів соціальних послуг, організації їх надання, контролю якості та ефективної міжвідомчої взаємодії. Здобуті результати навчання сприяють впровадженню інновацій і підвищенню ефективності соціальної роботи.
Завдання	<ul style="list-style-type: none"> - поглибити знання слухачів щодо сучасних підходів, принципів і стандартів соціальної роботи з вразливими групами населення; - сформулювати та вдосконалити практичні навички аналізу потреб отримувачів соціальних послуг із застосуванням інструментів оцінювання та кейс-менеджменту; - розвинути здатність слухачів ефективно планувати, організовувати та координувати надання соціальних послуг відповідно до індивідуальних потреб клієнтів; - підвищити компетентність у сфері контролю якості соціальних послуг, моніторингу результатів та оцінювання їх ефективності; - сприяти формуванню навичок міжвідомчої та міждисциплінарної взаємодії задля забезпечення комплексної підтримки вразливих груп населення; - ознайомити слухачів з інноваційними практиками, технологіями та сучасними моделями організації соціальної роботи; - сприяти розвитку професійної рефлексії, етичної відповідальності та готовності до впровадження змін у професійну діяльність.
Напрями	<p>Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи</p> <p>Вразливі групи населення та особливості роботи з ними</p> <p>Організація та надання соціальних послуг</p> <p>Контроль якості та оцінювання ефективності соціальних послуг</p> <p>Міжвідомча та міжсекторна взаємодія</p>
Перелік компетентностей, які вдосконалюються	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість</p> <p>Спеціальних фахових (СК):</p> <p>СК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;</p> <p>СК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію</p>

	<p>державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.</p> <p>СК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг;</p> <p>СК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень;</p> <p>СК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.</p> <p>СК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.</p> <p>СК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.</p> <p>СК17. Здатність до використання професійно- профільованих знань у забезпеченні посередництва між різними суспільними й державними структурами та клієнтами</p>
Очікувані результати	<p>знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативно-правову базу та державні стандарти надання соціальних послуг в Україні; - сучасні теоретичні підходи, принципи та моделі соціальної роботи з вразливими групами населення; - основні характеристики, потреби та ризики різних категорій вразливих груп; - методи, інструменти та етапи оцінювання потреб отримувачів соціальних послуг; - принципи організації, планування та координації надання соціальних послуг; - показники, критерії та механізми контролю якості й оцінювання ефективності соціальних послуг; - форми, рівні та механізми міжвідомчої й міжсекторної взаємодії; - інноваційні підходи, технології та кращі практики у сфері соціальної роботи. <p>вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати нормативно-правові акти та стандарти у практичній діяльності фахівця соціальної сфери. - аналізувати потреби отримувачів соціальних послуг із використанням сучасних методів оцінювання; - планувати та організовувати надання соціальних послуг відповідно до індивідуальних потреб клієнтів; - здійснювати ведення випадку (кейс-менеджмент) та координувати міждисциплінарну допомогу; - проводити моніторинг якості соціальних послуг і оцінювати їх ефективність; - налагоджувати та підтримувати ефективну міжвідомчу і міжсекторну взаємодію; - використовувати інноваційні практики та інструменти у професійній діяльності; - дотримуватися професійної етики, здійснювати рефлексію власної діяльності та запобігати емоційному вигоранню; - ініціювати та впроваджувати зміни, спрямовані на підвищення якості соціальної роботи.

	<p>ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.</p> <p>ПРН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження;</p> <p>ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях;</p> <p>ПРН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу;</p> <p>ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.</p> <p>ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень;</p> <p>ПРН16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.</p> <p>ПРН17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок;</p> <p>ПРН19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.</p> <p>ПРН21. Використовувати професійно-профільовані знання у забезпеченні посередництва між різними суспільними й державними структурами та клієнтами.</p>
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка
Місце виконання програми	<p>Одеський національний університет імені І. І. Мечникова</p> <p>– очна форма – місце проведення: м. Одеса, вул. Змієнко Всеволода, 2, наявні захисні споруди цивільного захисту, гуртожиток (за потреби), забезпечено доступність для осіб з інвалідністю/особливими освітніми потребами) до навчального корпусу;</p> <p>– дистанційна/змішана – навчання відбувається на основі публічних сервісів відеоконференцій Zoom та засобів їх інтеграції з Google Classroom (Гугл Клас). У системі Google Classroom (Гугл Клас) будуть розміщені навчальні матеріали, посилання на нормативно-правову базу, додаткову літературу, завдання для поточного і підсумкового контролю.</p> <p>Тривалість виконання програми підвищення кваліфікації: 10 робочих днів у другу половину дня.</p>
Мінімальна та максимальна кількість осіб в групі	40 слухачів

2. Зміст курсу підвищення кваліфікації

Змістовий модуль 1. Особливості організації надання соціальних послуг

Тема 1. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація, нормативно-правові документи

1. Соціальні послуги: поняття та види. Класифікація соціальних послуг.
2. Основні нормативно-правові акти, які регулюють питання організації надання соціальних послуг.
3. Базові соціальні послуги в ТГ.
4. Етапи розвитку та забезпечення надання соціальних послуг жителям громади.
5. Вимоги до надавачів соціальних послуг різних форм власності в ТГ згідно чинного законодавства.
6. Основні аспекти побудови інтегрованої системи соціального захисту на рівні громади.

Тема 2. Компетентність соціального працівника з надання соціальних послуг в територіальній громаді

1. Сучасні моделі соціальної роботи в громаді.
2. Ролі фахівця із соціальної роботи в територіальній громаді.
3. Навички соціального працівника для роботи в громаді.
4. Морально-етичні засади соціальної роботи в територіальній громаді.
5. Стратегії діяльності соціального працівника в громаді.

Змістовий модуль 2. Якість організації надання соціальних послуг

Тема 3. Особливості організації надання соціальних послуг в територіальній громаді під час війни

1. Напрями, методи і форми соціальної роботи в територіальній громаді під час війни.
2. Благодійність, волонтерство як важливі аспекти діяльності у сфері соціального захисту під час війни.
3. Соціальна робота на рівні органів місцевого самоврядування.
4. Соціальна робота на рівні територіальної громади.
5. Соціальна робота на рівні закладів соціальної сфери.
6. Соціальна робота на рівні жителів громад.
7. Співпраця з бізнесом для вирішення соціальних проблем громади.
8. Інформаційна підтримка через соціальні мережі.

Тема 4. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг

1. Суть та особливості проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
2. Цілі моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
3. Особливості проведення моніторингу надання соціальних послуг.
4. Внутрішня і зовнішня оцінка якості надання соціальних послуг.

3. Структура програми підвищення кваліфікації

Тема/Години	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	Разом
Змістовий модуль 1: Особливості організації надання соціальних послуг					
1. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація, нормативно-правові документи	2	2	10	1	15
2. Компетентність соціального працівника з надання соціальних послуг в територіальній громаді	2	2	10	1	15
Змістовий модуль 2: Якість організації надання соціальних послуг					
3. Особливості організації надання соціальних послуг в територіальній громаді під час війни	4	1	10	1	16
4. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг	2	1	10	1	14
Разом по програмі	10	6	40	4	60

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг годин
1.	Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація, нормативно-правові документи	2
2.	Компетентність соціального працівника з надання соціальних послуг в територіальній громаді	2
3.	Особливості організації надання соціальних послуг в територіальній громаді під час війни	1
4.	Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг	1
	Усього	6

5. Методи навчання

У процесі вивчення курсу підвищення кваліфікації використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, обговорення, дискусія;
- наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація;
- методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, вправи, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Форми організації: лекція (традиційна, проблемна, лекція-диспут) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, практичні заняття із апробації кейсів соціальної роботи.

Форма атестації у вигляді заліку (комп'ютерне тестування). Слухач має набрати 60% правильних відповідей. Буде запропоновано 20 запитань, з двома варіантами відповідей, з яких одна правильна.

6. Питання для атестації

1. Дайте визначення поняттю соціальні послуги.
2. Що таке вразливі групи населення?
3. Відповідно до якого нормативного документу надаються соціальні послуги?
4. Які суб'єкти входять до системи надання соціальних послуг на національному рівні?
5. Чи можуть органи місцевого самоврядування залучати надавачів соціальних послуг недержавного сектору для надання соціальних послуг окремій вразливій групі осіб?
6. Чи повинні надавачі соціальних послуг оприлюднювати публічно звіт про діяльність з надання соціальних послуг?
7. Дайте визначення поняттю реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг.
8. Чи можна заклади освіти та охорони здоров'я віднести до суб'єктів виявлення осіб/сімей, які належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах?
9. Коли проводиться визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах при введенні надзвичайного або воєнного стану?
10. Чи входить до завдань дорадчого органу під час введення воєнного стану координація діяльності надавачів соціальних послуг комунального та недержавного сектору, волонтерів?
11. Як змушені були діяти надавачі соціальних послуг під час введення воєнного стану для того, щоб підтримати вразливі групи населення?
12. Який із Законів України визначає надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану?
13. Чи передбачена законодавчо для всіх територіальних громад однакова структура системи надання соціальних послуг?
14. Яким категоріям громадян надаються послуги екстрено/кризово?
15. Гендерний підхід у здійсненні моніторингу та оцінюванні якості надання соціальних послуг – це?
16. Чи є регіональні органи соціального захисту населення суб'єктами моніторингу надання соціальних послуг?
17. Що таке оцінка якості соціальних послуг?
18. Що є важливим під час спостереження за процесом надання соціальних послуг?
19. Чи обов'язковим є оприлюднення звіту щодо проведення моніторингу надання соціальних послуг на офіційному веб-сайті територіальної громади?
20. Що є головним джерелом фінансового забезпечення надання соціальних послуг в територіальній громаді?

7. Рекомендована література

Основна

1. Дубич К. В. Публічне управління системою надання адміністративних соціальних послуг у сфері соціального захисту населення України. *Економіка та держава*. Вип. 3(15). 2020. С. 34-39.
2. Попович В., Новак Т. Соціально-управлінські практики в системі управління соціальною роботою : постановка проблеми. *Ввічливість. Humanitas*. Вип. 1. 2022. С. 101–108.
3. Столярик, О. Сучасні уявлення про резил'єнтність громади: уроки для підготовки соціальних працівників. *Social Work and Education*, 12(1). 2025. 98–115. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.25.1.8>

4. Столярик О., Семигіна Т. Забезпечення якості соціальних послуг як завдання підготовки соціальних працівників. *Social Work and Education*, 11(3). 2024. С. 417–431. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.24.3.9>
5. Kolomiets, L. Features of the activities of social services specialists in Ukraine under modern challenges. *Personality and Environmental Issues*, 4(3). 2025. 57-63. URL: [https://doi.org/10.31652/2786-6033-2025-4\(3\)-57-63](https://doi.org/10.31652/2786-6033-2025-4(3)-57-63)
6. Slozanska H. . Are future social workers of bachelor degree ready to provide integrated social services in the territorial community in Ukraine. *Social Work and Education*, 5(4), 2018. 84–103. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.18.4.8>

Додаткова

7. Гринців М. В., Зубрицький І. Я. Організація професійної комунікації в соціальній роботі. *Journal «ScienceRise : Pedagogical Education»*. 2024. №2(59). С. 18-23.
8. Дубич К. В. Інформаційне забезпечення системи надання соціальних послуг в Україні: сучасний стан і напрями удосконалення. *Інвестиції : практика та досвід*. Вип. 2. 2015. С.112-117.
9. Єнгаличева І., Гордєєва. Т. Моніторинг та оцінка надання соціальної послуги з формування життєстійкості у територіальних громадах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 1(56). 2025. С. 51–55. URL: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.51-55>
10. Сивак Т. В. Система стратегічних комунікацій у публічному управлінні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Вип. 6. 2018. С. 28-33.
11. Сивак Т. Теоретичний аналіз сутності поняття «Стратегічні комунікації» в публічному управлінні. *Теорія та історія державного управління*. № 3(75). 2018. С. 36-42. URL: https://www.researchgate.net/publication/348189933_Teoreticnij_analiz_sutnosti_ponatta_strategicni_komunikacii_v_publicnomu_upravlinni
12. Семигіна Т. Стандарти кейс-менеджменту в США: огляд основних документів професійних організацій. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Вип.1(14). 2025. С. 174-186.

Електронні інформаційні ресурси

13. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
14. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/>
15. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
16. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
17. Сидун Ірина Володимирівна. Наукові публікації. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_updates&hl=ru&user=vvGUd1kAAAAJ